

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm
ku.remissvar@regeringskansliet.se

Remissyttrande – En inkluderande kulturskola på egen grund (SOU 2016:69), Kulturdepartementet, Ku2016/02380/KO

Sammanfattning

Region Kronoberg har av Kulturdepartementet beretts tillfälle att avge yttrande över ovanstående remiss.

Sammanfattningsvis ställer sig Region Kronoberg positiv till utredningens förslag med viss reservation för förslag om öronmärkning av medel inom kultursamverkansmodellen.

Synpunkter

Region Kronoberg vill inleda med att betona kulturpolitikens särskilda ansvar för att barn och unga får goda och likvärdiga möjligheter att delta i kulturlivet.

Barn och unga är i många avseenden i beroendeställning till vuxna och har begränsade möjligheter att själva påverka eller ta ansvar för sin uppväxtmiljö. Det är därför av vikt att kulturskolan erkänns som en betydelsefull kommunal arena för barns och ungas möten med konst och kultur på fritiden i Sverige. Kulturskolan är en pedagogisk verksamhet som spelar roll för både kommunal och regional kulturutveckling och är en viktig aktör för ett hållbart och inkluderande samhälle. Det är också betydelsefullt att kulturskolan får stöd för att utvecklas i takt med barn och ungas förändrande kulturvanor och kan förhålla sig till de utmaningar och förutsättningar som finns idag vad gäller digitalisering och inkludering. Kulturskolan måste bli en möjlighet för alla barn och unga, oavsett uppväxtmiljö och bakgrund.

Region Kronoberg lämnar följande synpunkter på utredningens förslag.

Ny infrastruktur för den kommunala musik- och kulturskolan

Region Kronoberg delar utredningens förslag om att det krävs en ny, förstärkt och sammanlänkande infrastruktur för området för att möta kulturskolornas behov av kunskapsutveckling, erfarenhetsutbyte, samverkan och uppföljning.

Nationella mål

Region Kronoberg anser att vägledande nationella mål för kulturskolan är att föredra framför en helstatligt finansierad kulturskola. De nationella målen bör utvärderas efter några år för att se om och hur målen uppnåtts.

Nationellt kulturskolecentrum

Region Kronoberg anser att det finns behov av att ett särskilt beslutsorgan i form av ett nationellt kulturskolecentrum inrättas för att fördela bidrag, främja forskning inom området samt för att samla in, analysera och förmedla men att man bör försöka hitta synergilösningar för att undvika en myndighet i en myndighet.

Region Kronoberg vill dock betona att kulturskolorna befinner sig i gränslandet mellan politikområden som kultur och utbildning, framförallt på lokal nivå. Detta behöver vara en av utgångspunkterna vid organiseringen av ett nationellt kulturskolecentrum.

Utvecklingsbidrag

Region Kronoberg anser att det är strategiskt att skapa möjligheter för kommunala kulturskolor att söka utvecklingsbidrag tillsammans med regional samordnande aktör. Det är också betydelsefullt att det tillhandahålls tidsbegränsade verksamhetsbidrag för att stödja små kommuner att uppnå reella förbättringar utifrån de nationella målen.

Region Kronoberg rekommenderar att man skjuter till extra utvecklingsmedel till kultursamverkansmodellen vad gäller regionalt strategiskt arbete med kulturskolorna för att stärka den regionala samordning som också föreslås och därigenom erbjuda till kommunerna (se nedan).

Bidrag till regional samordning

Region Kronoberg ställer sig positiv till den samordnande roll som föreslås för regionerna. På regional nivå finns goda erfarenheter av att arbeta med regional och kommunal samverkan och utvecklingsfrågor inom ramen för kultursamverkansmodellen. I denna kontext finns ett strukturerat och väl inarbetat samarbete som kan användas strategiskt.

Region Kronoberg vill också lyfta fram att ett ökat utrymme för barn och ungas eget skapande på fritiden inom kultursamverkansmodellen skapar en ökad dynamik.

Region Kronoberg anser att det är en positiv utveckling av kultursamverkansmodellen att nya medel tillförs i samband med att ett nytt verksamhetsområde tillförs förordningen om fördelning av vissa statliga bidrag till regional kulturverksamhet (2010:2012). Samtidigt behöver hänsyn tas till modellens grundprinciper vad gäller bland annat detaljstyrning och regional variation. Medel som tillförs kultursamverkansmodellen bör inte öronmärkas genom ett riktat bidrag till regional samordning av kulturskolorna, utan snarare fördelas till regionerna att själva besluta om i enlighet med både förordning och regionala förutsättningar.

Region Kronoberg vill här även lyfta att kultursamverkansmodellen har stor potential att i högre utsträckning fungera som verktyg för nationella kulturpolitiska mål och satsningar. Möjligheterna för modellen att fungera så hänger dock samman med att konstruktiva former för att praktisera den ursprungliga idén med kultursamverkansmodellen utvecklas. Bland annat handlar det om att utforma en

dialogmodell för hur frågor som till exempel nationella satsningar inom ramen för kultursamverkansmodellen kan hanteras.

Förstärkta utbildningsvägar för att uppnå en inkluderande kulturskola på egen grund

Region Kronoberg anser att det är av vikt att det skapas fortbildningsmöjligheter för professionella kulturaktörer utan pedagogisk kompetens som vill verka i den kommunala kulturskolan. Möjligheter till pedagogisk kunskapsbyggnad skapar en större arbetsmarknad för professionella kulturskapare.

Region Kronoberg vill betona två faktorer som är avgörande för kulturpolitikens särskilda ansvar för att barn och unga får goda och likvärdiga möjligheter att delta i kulturlivet. För det första är barn och unga ingen homogen grupp. Deras heterogena erfarenheter, smak för kultur, känsla av tillhörighet och samhällelig tilltro har betydelse både för tillgången till, och receptionen av, det professionella arbete som sker vad gäller barn och ungas kultur. Kontinuerlig kompetensutveckling för alla som arbetar med kultur för barn och unga på olika sätt är viktig för att kulturorganisationer och professionella kulturskapare ska kunna utveckla nya eller förfinade verktyg för att arbeta med ungas delaktighet.

För det andra är det av vikt att synliggöra värdet av barn och ungas egna olika kulturella uttryck, både inom kulturpolitiken och i utvecklingen av arbetet inom såväl kulturskolor som andra kulturorganisationer. Många barn och unga finner former för sina egna kulturella uttryck utanför de offentliga strukturerna. Här har inte minst den digitala utvecklingen haft stor betydelse. Det kan samtidigt konstateras att det offentliga i lägre utsträckning finansierar de former av kultur som unga helst ägnar sig åt.

Avslutningsvis anser Region Kronoberg att det är av vikt att de enskilda kommunerna och kulturskolorna får möjlighet att, utifrån sina förutsättningar och behov, beskriva hur de ämnar att uppfylla de nationella mål som föreslås. Region Kronoberg menar att en nationell politik ska ta utgångspunkt i det behov av stöd av metoder och samverkan med regional och statlig part som kommunerna själva artikulerar.

Ragnar Lindberg
Kulturnämndens ordförande

Christel Gustafsson
Regional utvecklingsdirektör